

чийски работилници, гдето се работили превъзходни кордовани¹⁾. Това сж сжщитѣ „cordovani“ за които говори Рести въ своята търговска книга. Той изнасялъ такива отъ Силистра, Русе²⁾, Пловдивъ³⁾, Кюстендилъ⁴⁾ и др. Доброкачествени кордовани били изнасяни и отъ Скопие⁵⁾.

Общо взето обработенитѣ кожи, които се изнасяли отъ българскитѣ земи, се наричали по италианскитѣ източници pelle⁶⁾, или pellizie⁷⁾ и отъ тамъ — pellizago — кожухарѣ, каквито намираме въ голѣмитѣ градове и то на първо мѣсто между самитѣ дубровнишки колонисти. Измежду стокитѣ на дубровнишкитѣ търговци въ Пловдивъ и Одринъ сж изброени още pelle di castori — боброви кожи.

Лука Брайовъ въ Пловдивъ търгувалъ съ pellize negre agnellini — черни агнешки обработени кожи⁸⁾. Измежду по-скжпитѣ кожи се споменаватъ foldri di lupi — вълчи кожи за подплата⁹⁾, или обикновени pelle de lupi¹⁰⁾. Този родъ кожи, обаче, рѣдко се изнасяли отъ българскитѣ земи, а, напротивъ, разни финни луксозни кожи се внасяли отъ чужбина. Така, отъ Дубровникъ се изнасяли за София и Пловдивъ foldre d'agnellini, които били на голѣма цена¹¹⁾.

Кои центрове отъ българскитѣ земи търгували съ кожи? Още първитѣ дубровнишки колонисти намѣрили за най-доходна търговия износътъ на кожи. Това не било новъ видъ търговия, а само продължение на онази търговия, която дубровчанитѣ вършили въ по-ограничени размѣри още презъ епохата на II-то българско царство подъ режима на специалнитѣ облаги, които получили отъ Асѣневата династия. Както презъ 13 в., тъй и два вѣка по-късно стопанската физиономия на българскитѣ земи не се е измѣнила много. По-гжстата населеностъ, обаче, на сжщитѣ земи, следъ турското нашествие на полуострова само засилила общото национално производство, а заедно съ това и търговията на България.

Измежду градоветѣ, които взимали участие въ износа на кожи, трѣбва да се различава онази категория отъ тѣхъ, които били не толкова известни като производителни центрове, колкото като стова-

¹⁾ И речекъ, К. Стари пжтешествия по България отъ 15—18 столѣтие. Пер. сп. кн. IV стр. 103.

²⁾ „Cordovani di Silistra e Russi deono dare . . . aspri 29349 . . .“ fol. 5. Сжщо „Cordovani di Russi . . .“ fol. 8.

³⁾ Cordovani e montonini Fillipopoli deonodare addi ultimo Decembre aspri 15478 . . .“ fol. 8.

⁴⁾ „Cordovani bianchi di Bagna . . .“ fol. 13.

⁵⁾ „nella citta si trova una grandissima quantita di cordovani i quali sono la principale mercantia . . .“. Ржкописъ въ венец. архивъ подъ заглавие Relazione di Constantinopoli di un nobile venetiano che andò in compagnia di Antonio Barbaro (baillo) 1556. Busta 4. Relazioni di Bailo Constantinopoli fol. 9.

⁶⁾ Писмо на В. Ghetaldi e Dom. Menze отъ 1624 г. fasc. 44 № 1818.

⁷⁾ Въ едно писмо отъ Анкона отъ 24. IX. 1620 до папския кардиналъ анконитѣ се оплакватъ, че венецианитѣ имъ конфискували кожитѣ, които изнасяли отъ турскитѣ земи, а именно „20 balli cordovani e un altra (vassella) di pellicie. Ватиканския архивъ. Fondo Borghese I 692 fol. 96—100.

⁸⁾ Test. т. 52 f. 233V^o.

⁹⁾ „fodra di lupi . . . aspri 38870 . . .“ Div. not. т. 130 f. 50V^o сл.

¹⁰⁾ Въ склада на единъ софийски дубровчанинъ сж споменати „pelle 16 di lupi“. Div. canc. т. 132 f. 236.

¹¹⁾ Resti, f. 25V^o.